

Досегашни активности во однос на оценката на “base line” индикаторите за ЛДН

LDN Target Setting Programme – Република Македонија

Д-р Душко МУКАЕТОВ, Д-р Иван БЛИНКОВ

Table 1. Ten steps towards voluntary land degradation neutrality targets

Coordination	
Step 1: Government leadership and stakeholder engagement	
Assessment	
Step 2: Setting LDN baselines	
Step 3: Assessing land degradation trends	
Step 4: Identifying drivers of land degradation	
Planning	
Step 5: Defining national voluntary LDN targets	
Step 6: Mainstreaming LDN in land use planning	
Step 7: Identifying measures to achieve LDN targets	
Action	
Step 8: Facilitation of action towards LDN	
Monitoring & Reporting	
Step 9: Monitoring progress towards LDN	
Step 10: Reporting on LDN	

ASSESSMENT

Step 2: Setting LDN baselines

- Define the LDN baseline
- Calculate the baseline using LDN indicators, including: i) land cover; ii) land productivity; and iii) carbon stocks above and below ground (soil organic carbon (SOC))
- Supplement the above indicators, as appropriate, with (sub)national indicators
- Use global data sources in the absence of, or to complement and enhance national data

Step 3: Assessing land degradation trends

- Carry out an assessment of historic land degradation trends to understand the current situation, reveal anomalies and identify degraded areas
- Identify significant trends in land degradation, i.e. when:
  - negative land cover changes occur; and/or
  - land productivity shows a significant decrease; and/or
  - SOC shows a significant decrease; and/or
  - a negative change occurs in another nationally relevant indicator.
- Interpret trends in the context of local conditions

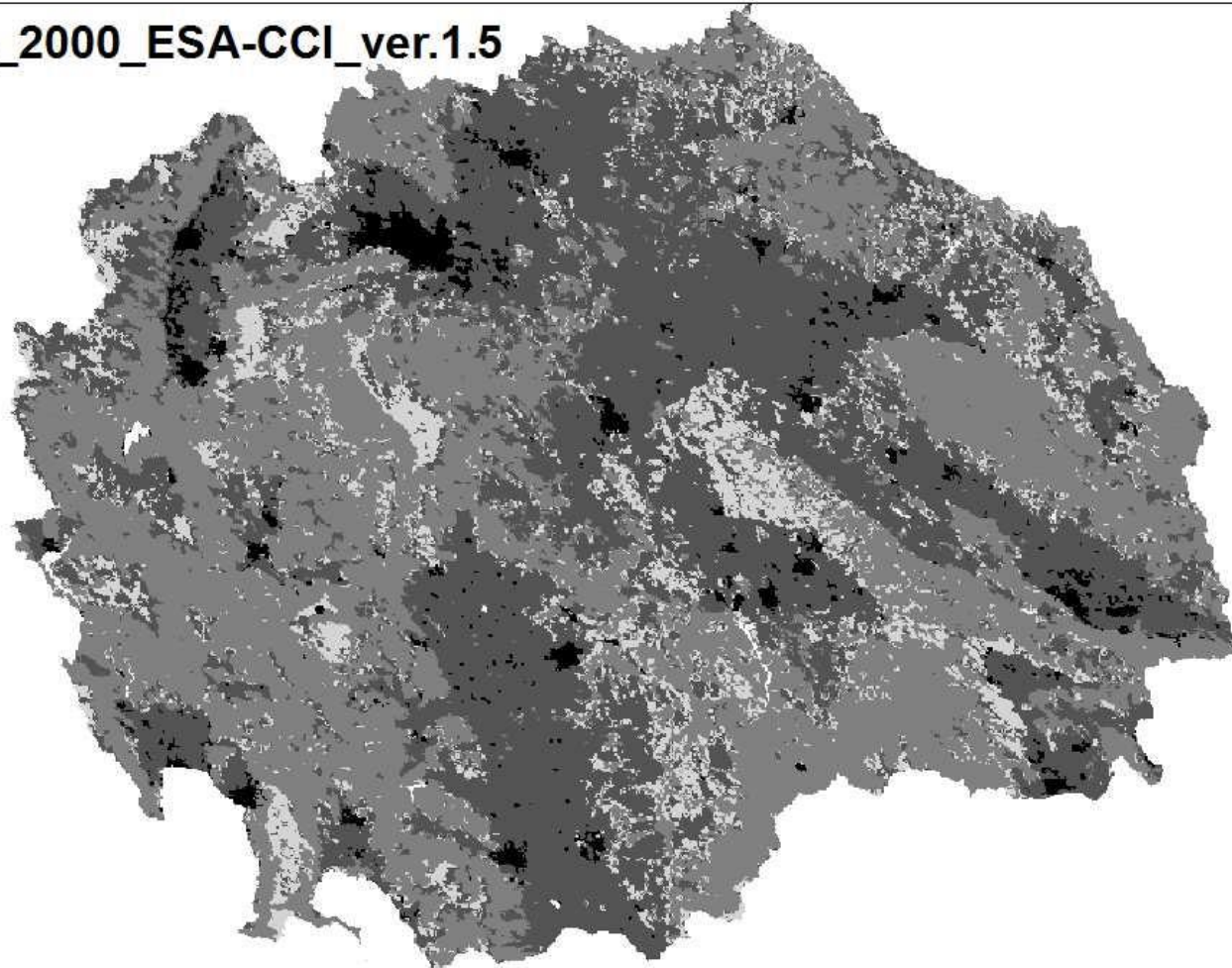
Step 4: Identifying drivers of land degradation

- Identify types of land degradation for specific land cover categories
- Identify direct and indirect causes of land degradation
- Analyse the legal and institutional framework related to LDN
- Identify potential entry points for interventions to address the drivers of land degradation

Индикатор 1: Покровност/промена на покровноста на земјиштето

- ▶ Овој индикатор се однесува на сите промени и интервенции на почвата кои директно влијаат врз нејзината состојба, а посебно продуктивната способност и сервисите кои ги обезбедува почвата.
- ▶ Класите за покровноста/промена на покровноста (land cover/land cover change) кои се користеа за определувањето на “base line” на овој индикатор, беа превземени од Картата за покровност на ЕВА (вер. 1.6.1.) изработена за потребите на Иницијативата за Климатски Промени,
- ▶ Класите се во согласност со класите кои ги користи Меѓународниот Панел за Климатски промени (Best Practice Guidelines for LULUCF of IPCC),
- ▶ За пресметка на “base line” за овој индикатор, беа користени податоци од базата на ЕВА за периодот 2000 и 2010,
- ▶ Врз база на овие податоци, генерирани се растерски мапи со 6-те класи на покровност врз база на кои се пресметани нето промените кај секоја категорија на покровност за периодот 2000-2010,

LCC_2000_ESA-CCI_ver.1.5

Unnamed_ellipse:_Sinusoidal
Authority: Custom

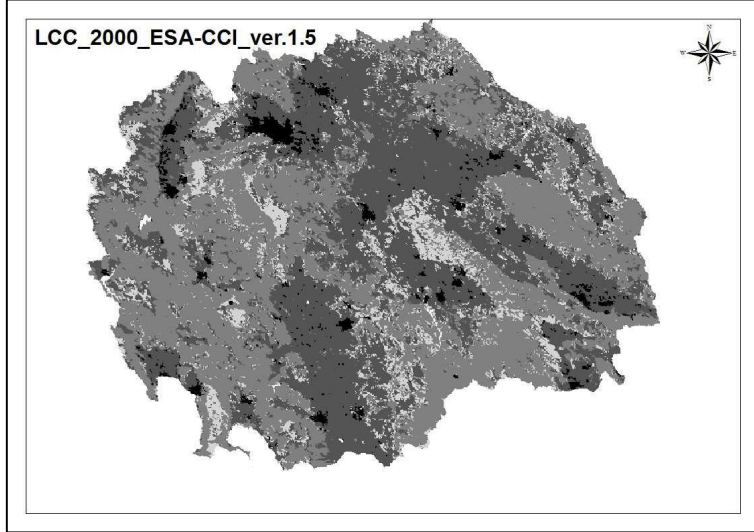
Projection: Sinusoidal
false_easting: 0,0
false_northing: 0,0
central_meridian: 0,0
Linear Unit: Meter (1,0)

Geographic Coordinate System:
GCS_unnamed_ellipse
Angular Unit: Degree
(0,0174532925199433)

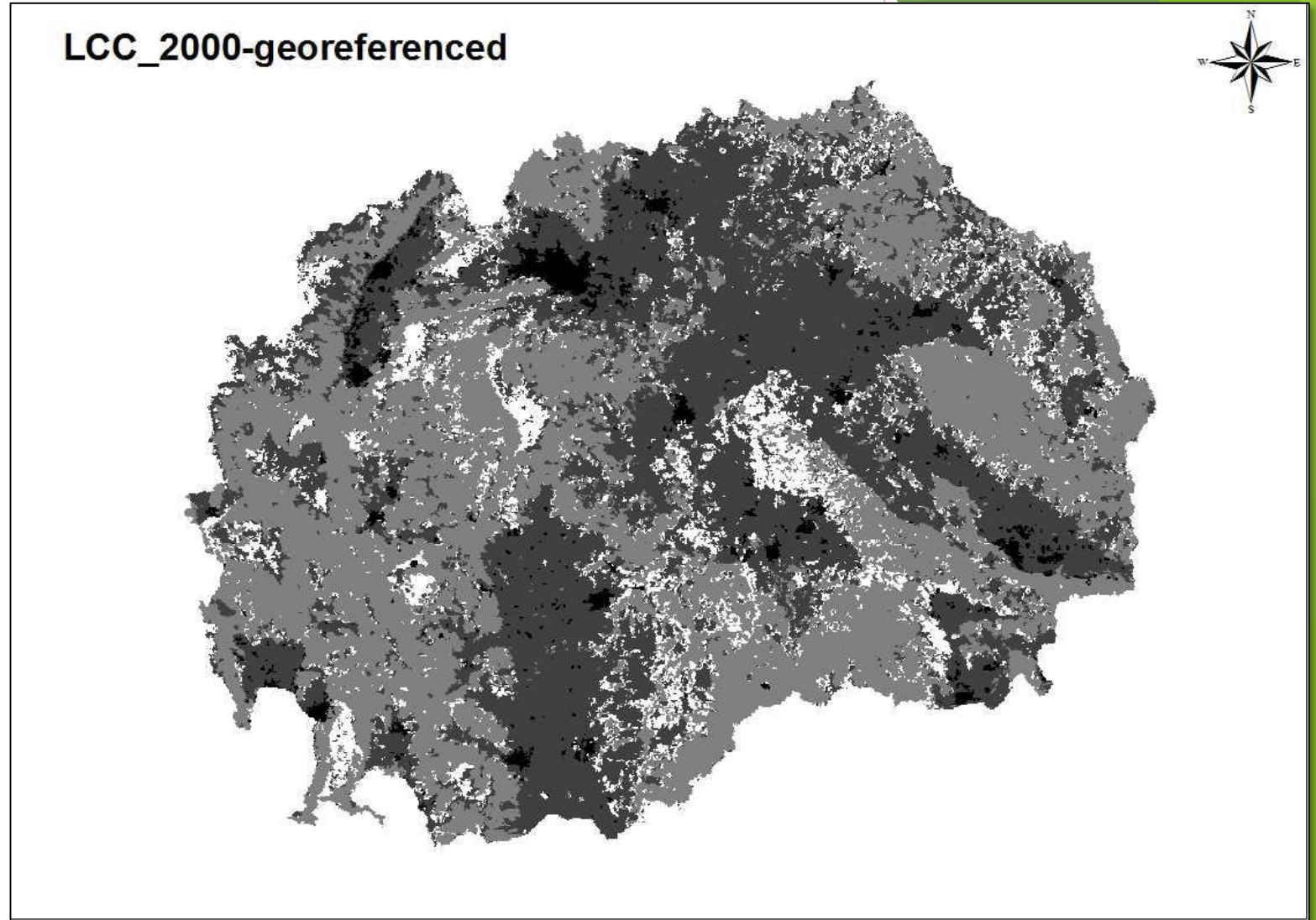
Prime Meridian: Greenwich (0,0)
Datum: D_unknown
Spheroid: Unknown
Semimajor Axis: 6371007,181
Semiminor Axis: 6371007,181
Inverse Flattening: 0,0

Georeferencing

LCC_2000-georeferenced

Macedonia_State_CS_zone_7
WKID: 6316 Authority: EPSG

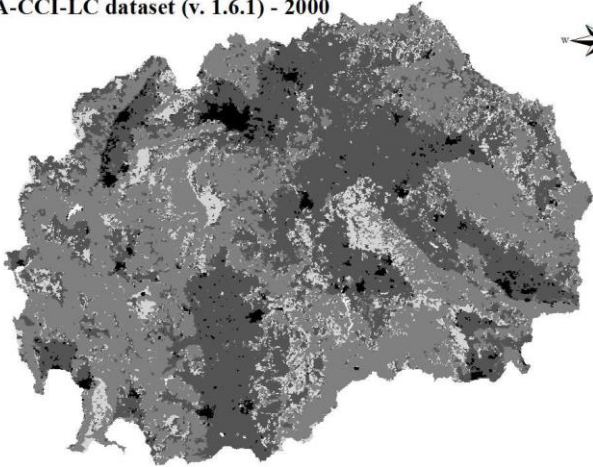
Projection: Transverse_Mercator
False_Easting: 7500000,0
False_Northing: 0,0
Central_Meridian: 21,0
Scale_Factor: 0,9999
Latitude_Of_Origin: 0,0
Linear Unit: Meter (1,0)

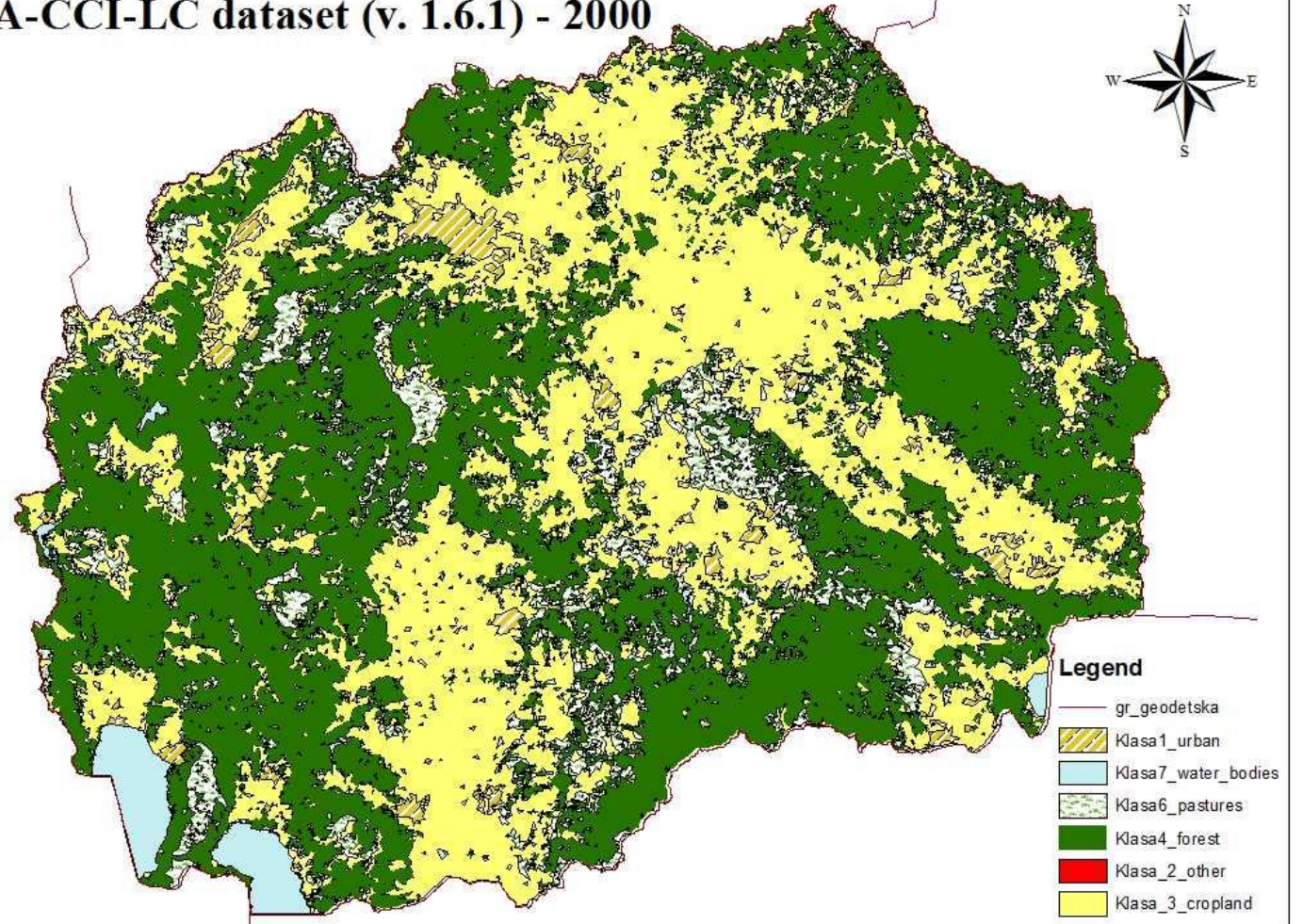
ESA-CCI-LC dataset 2000 - LC Classes

Reclass

ESA-CCI-LC dataset (v. 1.6.1) - 2000

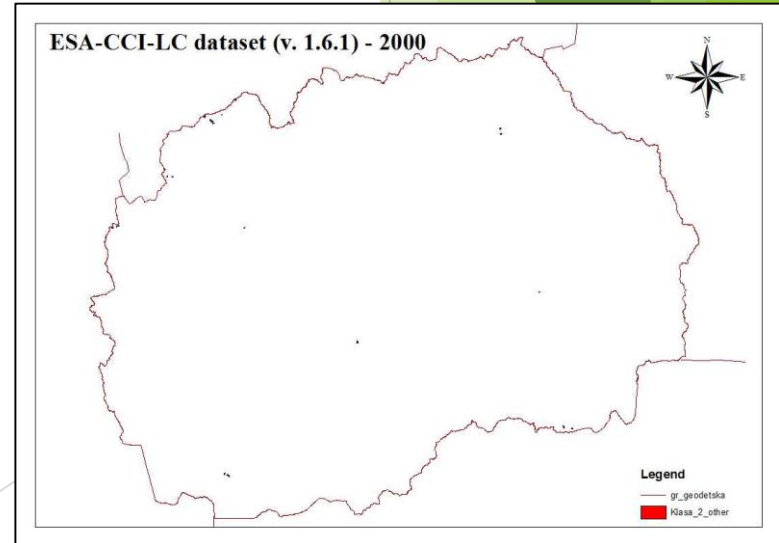
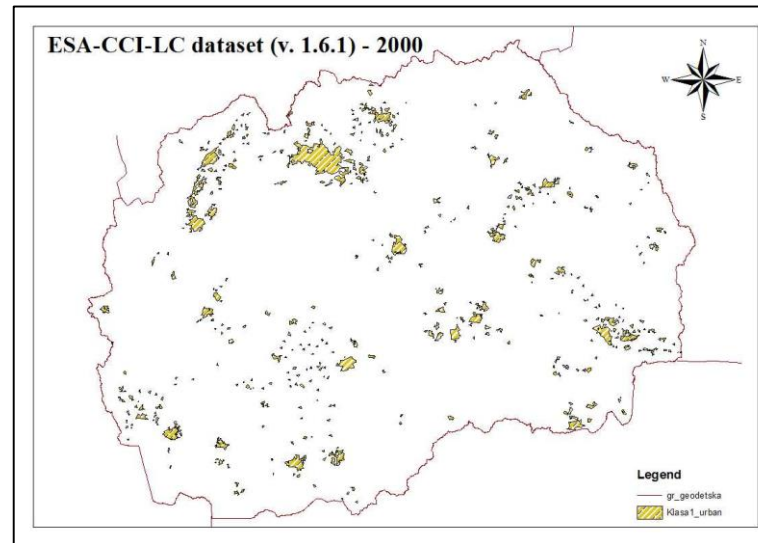
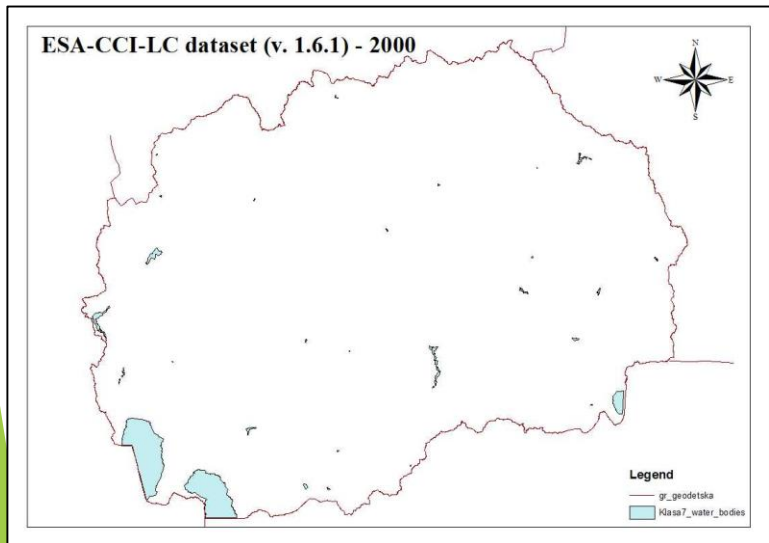
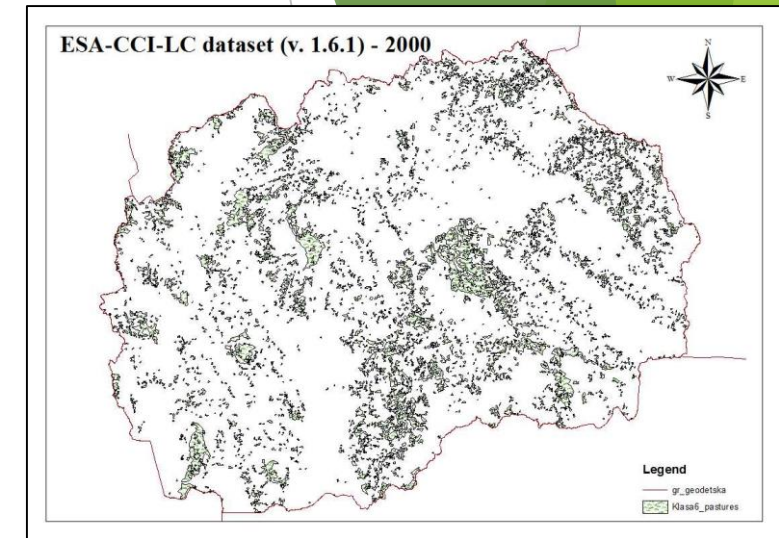
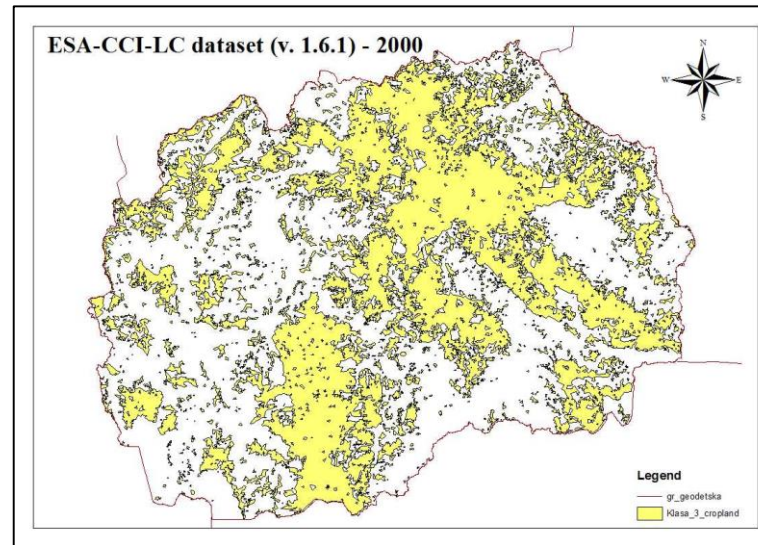
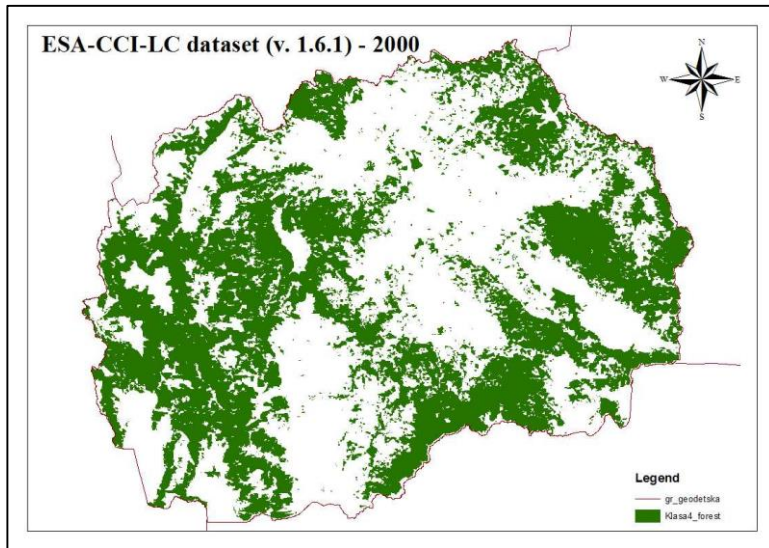

ESA-CCI-LC dataset (v. 1.6.1) - 2000

ESA-CCI-LC dataset (v. 1.6.1) - 2000

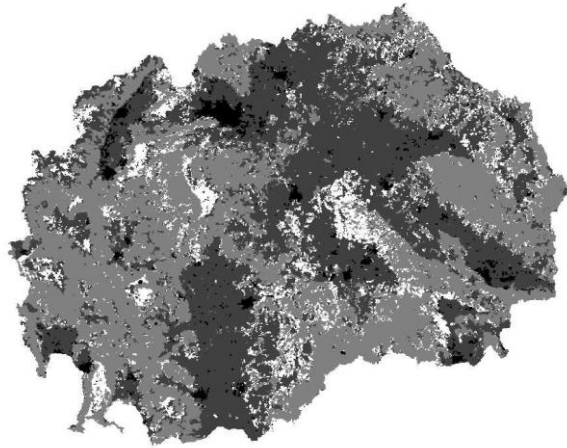

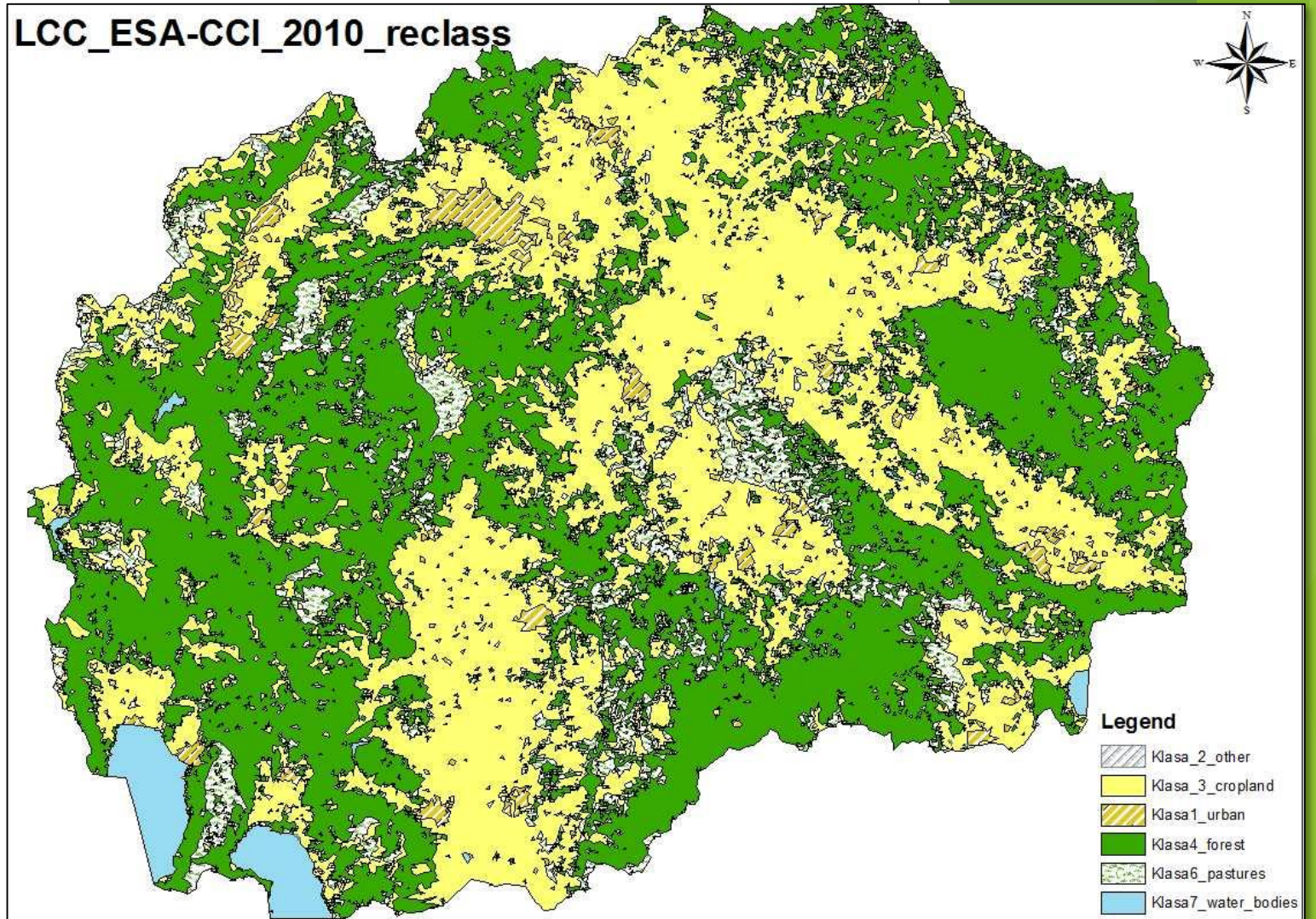
ESA-CCI-LC dataset 2010 - LC Classes

Reclass

LCC_2010-georeferenced

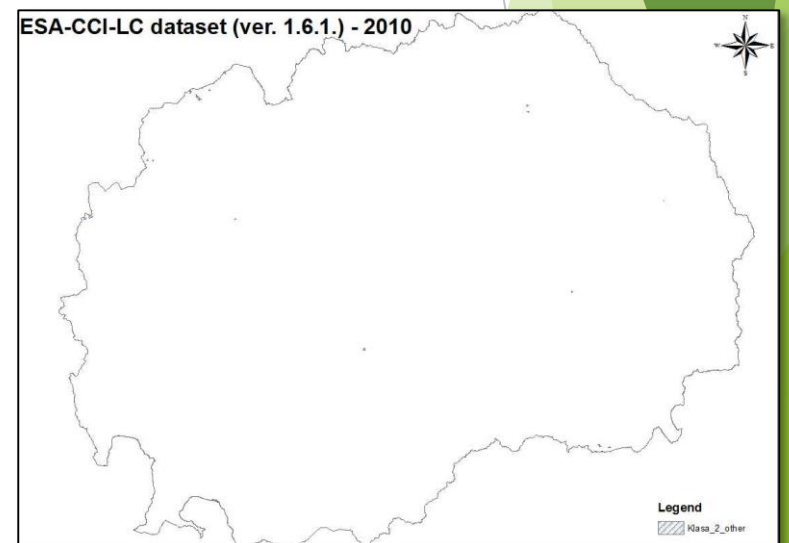
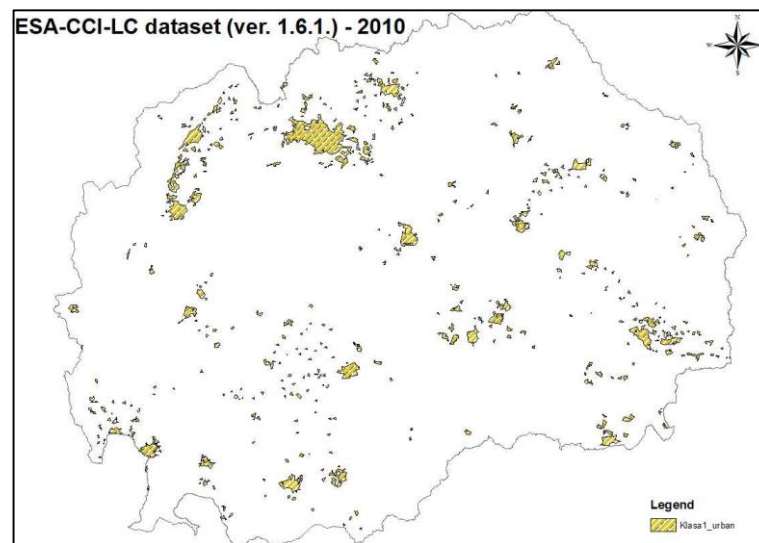
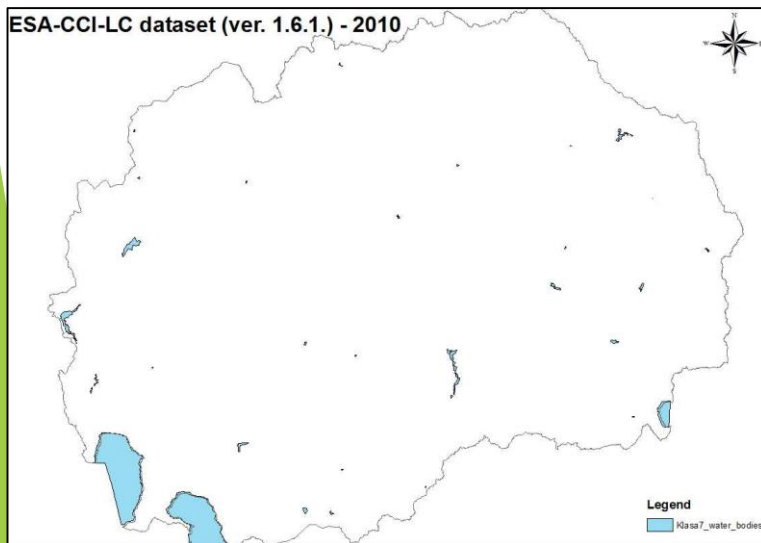
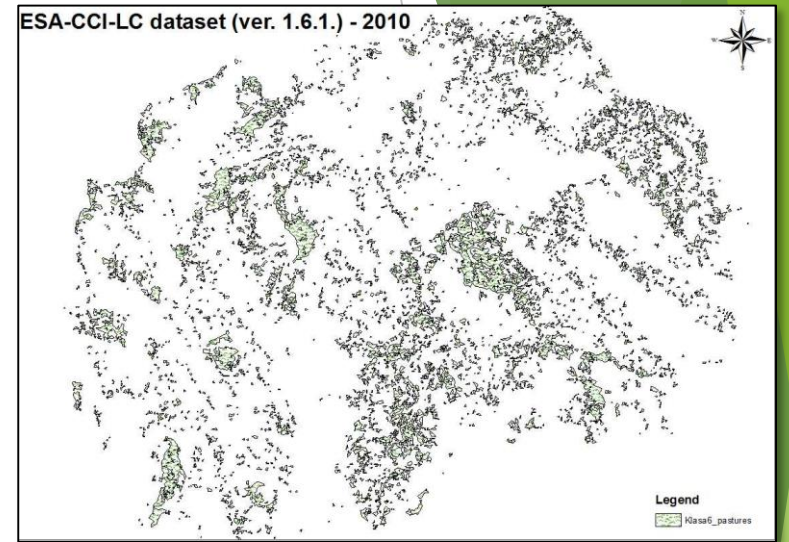
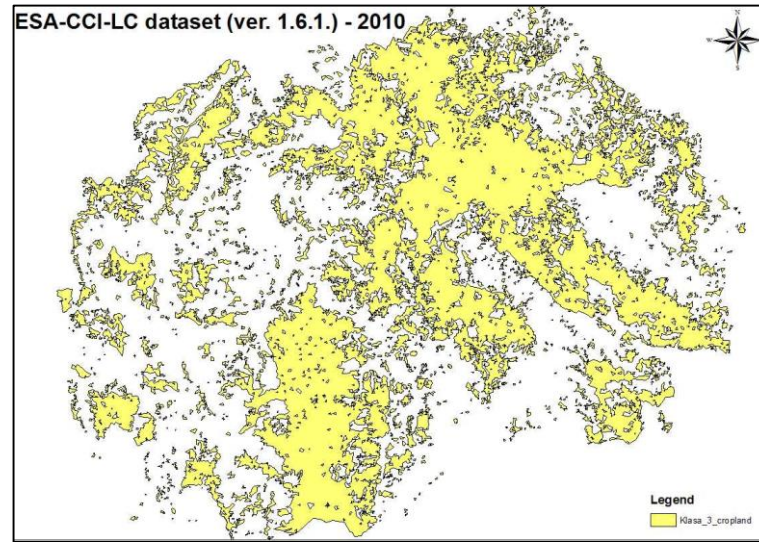
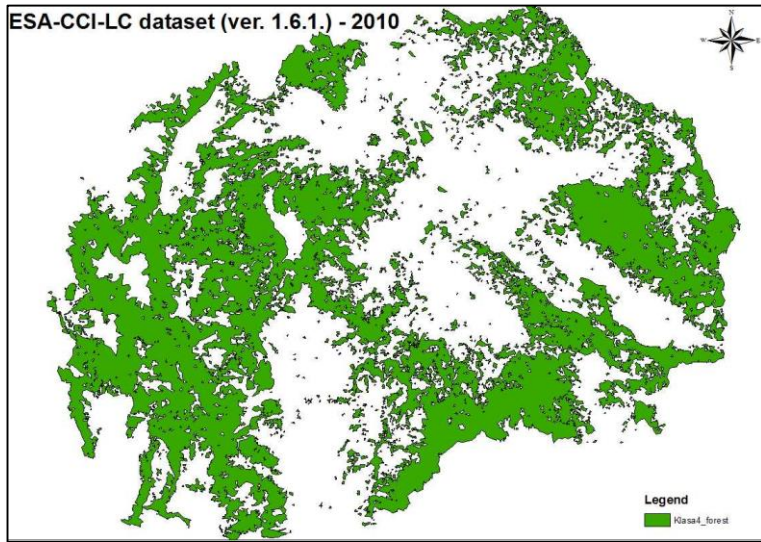

LCC_ESA-CCI_2010_reclass

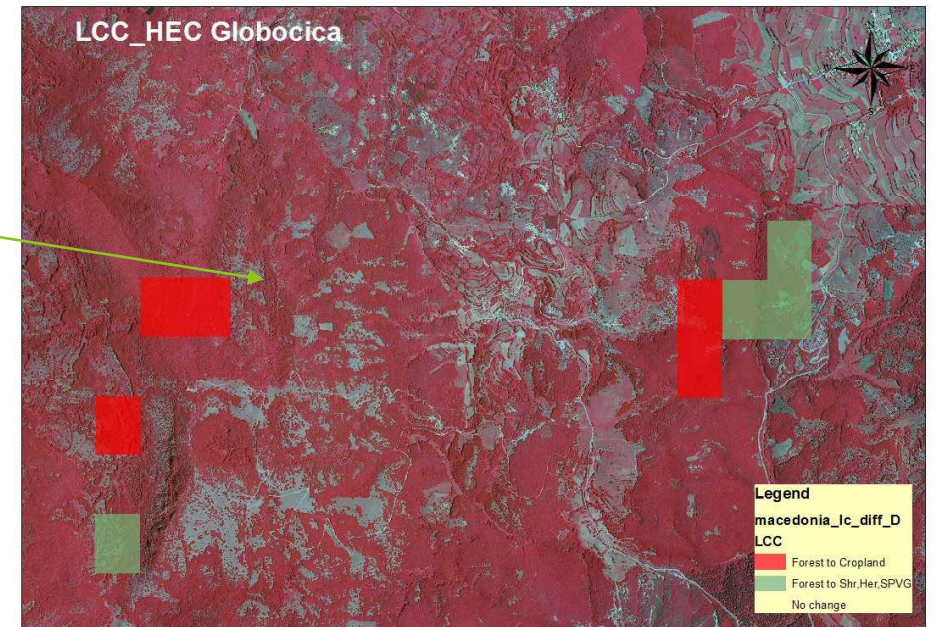
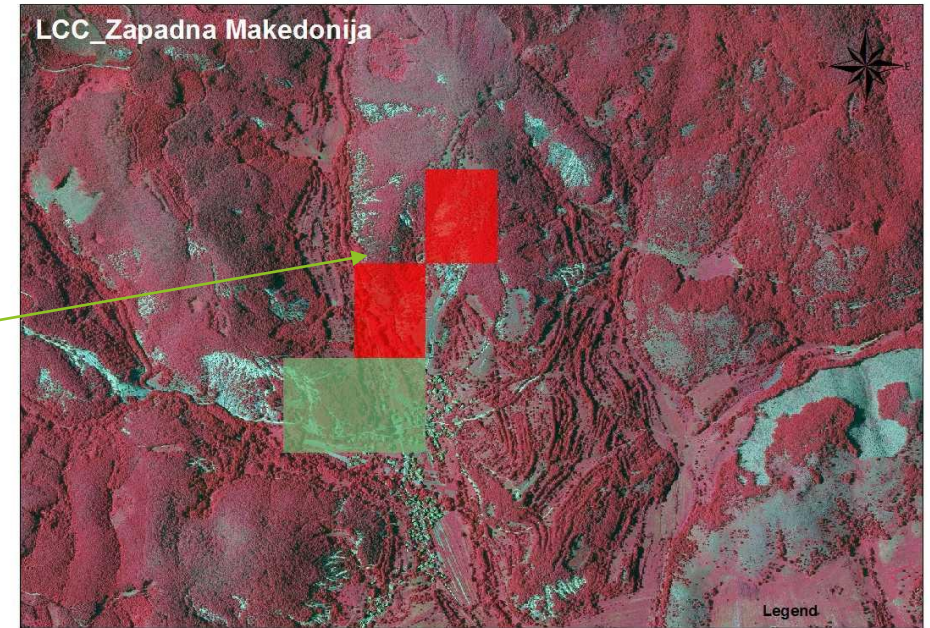
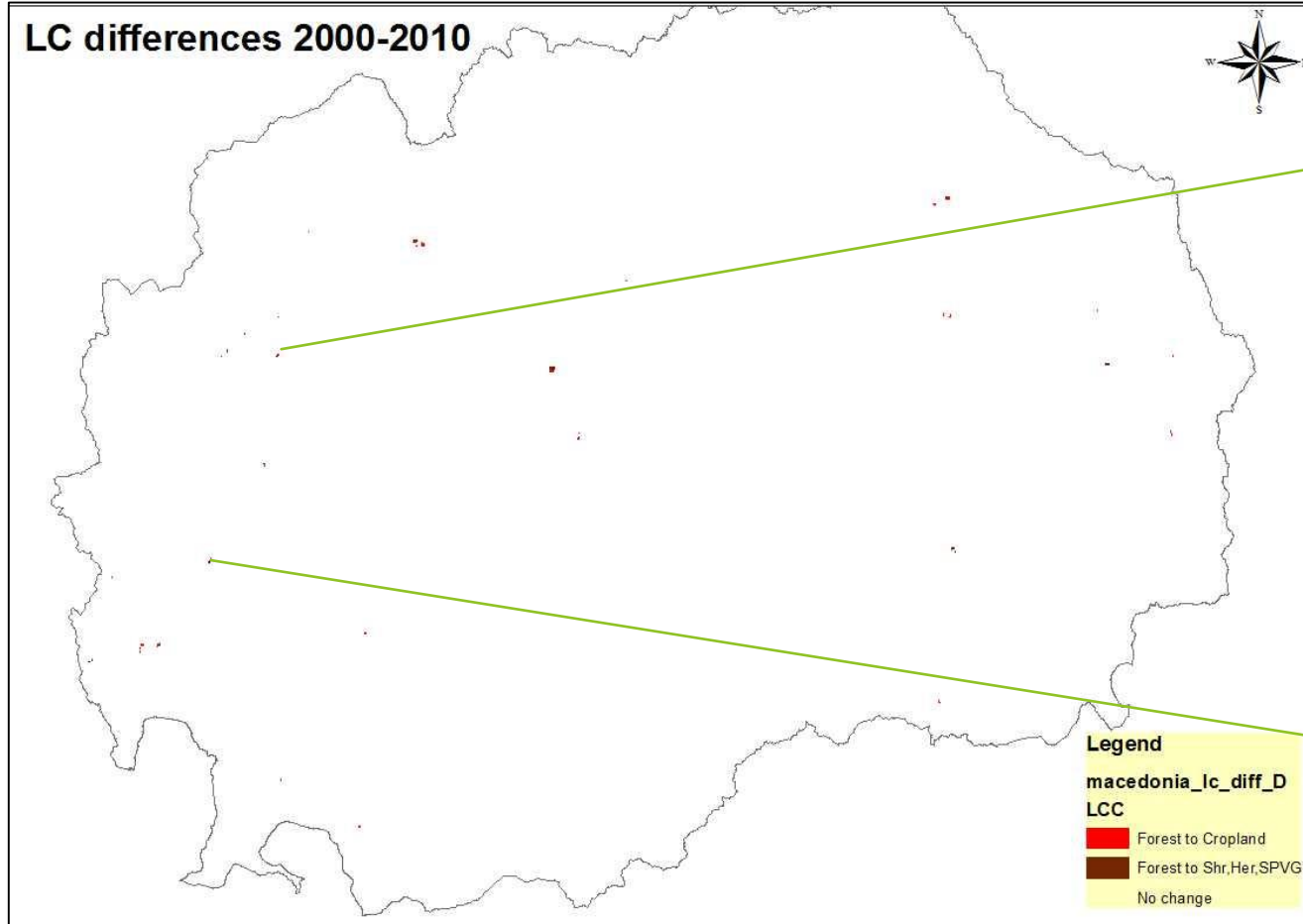

ESA-CCI-LC dataset 2010 - LC Classes

LC differences period 2000/2010

LC differences period 2000/2010

Land Use/Cover Category	Area (2000)	Area (2010)	Net area change (2000-2010)	Net area change (2000- 2010) Cile	Net area change (2000- 2010) Belarus
	sq km	sq km	sq km	sq km	sq km
Forest	11159	11152	-6,5	-281,4	-177,7
Shrubs, grasslands and sparsely vegetated areas	2631	2635	3,9	132,7	62,0
Croplands	10345	10347	2,6	148,7	115,7
Wetlands and water bodies	497	497	0	0	0
Artificial areas	713	713	0	0	0
Bare land and other areas	4	4	0	0	0
Percent of total land area			0,051	0,075	0,171
Total (sq km)	25.349	25.349	13		
Total (sq km) Cile	740.411	740.411		562,8	
Total (sq km) Belarus	207.599	207.599			355,4

Индикатор 2: Динамика на продуктивноста на почвата (ДЛП)

- ▶ Овој индикатор се однесува и е поврзан со производниот капацитетот на почвата, пред се за производството на храна,
- ▶ Исто така, продуктивноста на почвата се поврзана со протокот на вода, хранливи материи и енергија во земјоделските, шумарските и други терестични екосистеми,
- ▶ Продуктивноста на почвата силно варира и во природни услови зависи од: типот на почвата, климатските услови, надморската висина, експозицијата и др. структурни елементи на еко-системот,
- ▶ Продуктивноста на почвата односно нејзиниот био-продуктивен потенцијал во најголема мера зависи од: покровноста, начинот на искористување, начинот на управување со почвата и нејзината заштита,
- ▶ Под заштита подразбираме: мерки за заштита од ерозија, пренамена, примена на добри практики во земјоделството и шумарството, пошумување, заштита од шумски пожари, примена на адаптивни мерки кон климатските промени и сл.

Индикатор 2: Динамика на продуктивноста на почвата (ЛПД)

- ▶ Продуктивноста на почвата за Македонија е пресметана од страна на ЈРЦ со гео-обсервација на почвата со сателитски снимања, со кои ефективно се опфаќаат промените во однос на: типот, времето и количините на биомаса која се продуцира од страна на одреден еко-систем. Овие налази се извршени со пометка на т.н. NDVI индекс (Normalized Difference Vegetation Index).
- ▶ NDVI е наречен и индекс на "зеленило" или индекс кој ја дефинира фотосинтетичката активност на растенијата и е еден од најчесто користените индекси, и служи за оценка на примарната продуктивност,
- ▶ Многу фактори влијаат врз вредностите на NDVI, како што се растителните фотосинтетички активности, вкупната растителна покривка, биомасата, влагата на растенијата и почвата и стресот на растенијата. Поради ова, NDVI е во корелација со многу атрибути на екосистемите кои се од интерес за истражувачите и менаџерите (пр. нето примарната продуктивност, покриеноста на покривката, голи површини и сл.),

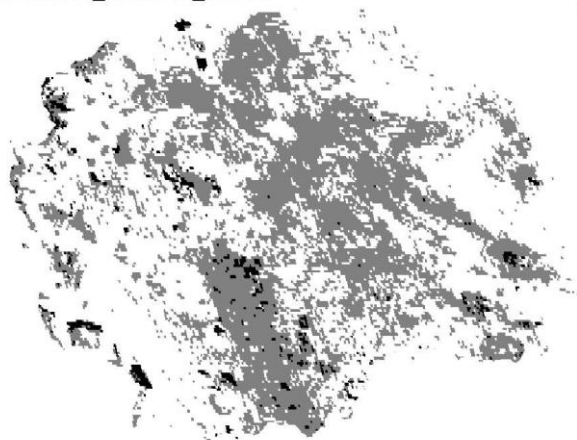
$$\text{NDVI} = \frac{\text{NIR} - \text{RED}}{\text{NIR} + \text{RED}}$$

- ▶ NIR е вредноста за "near infrared band" за одредена келија
- ▶ RED е вредноста за "red band" за одредена келија

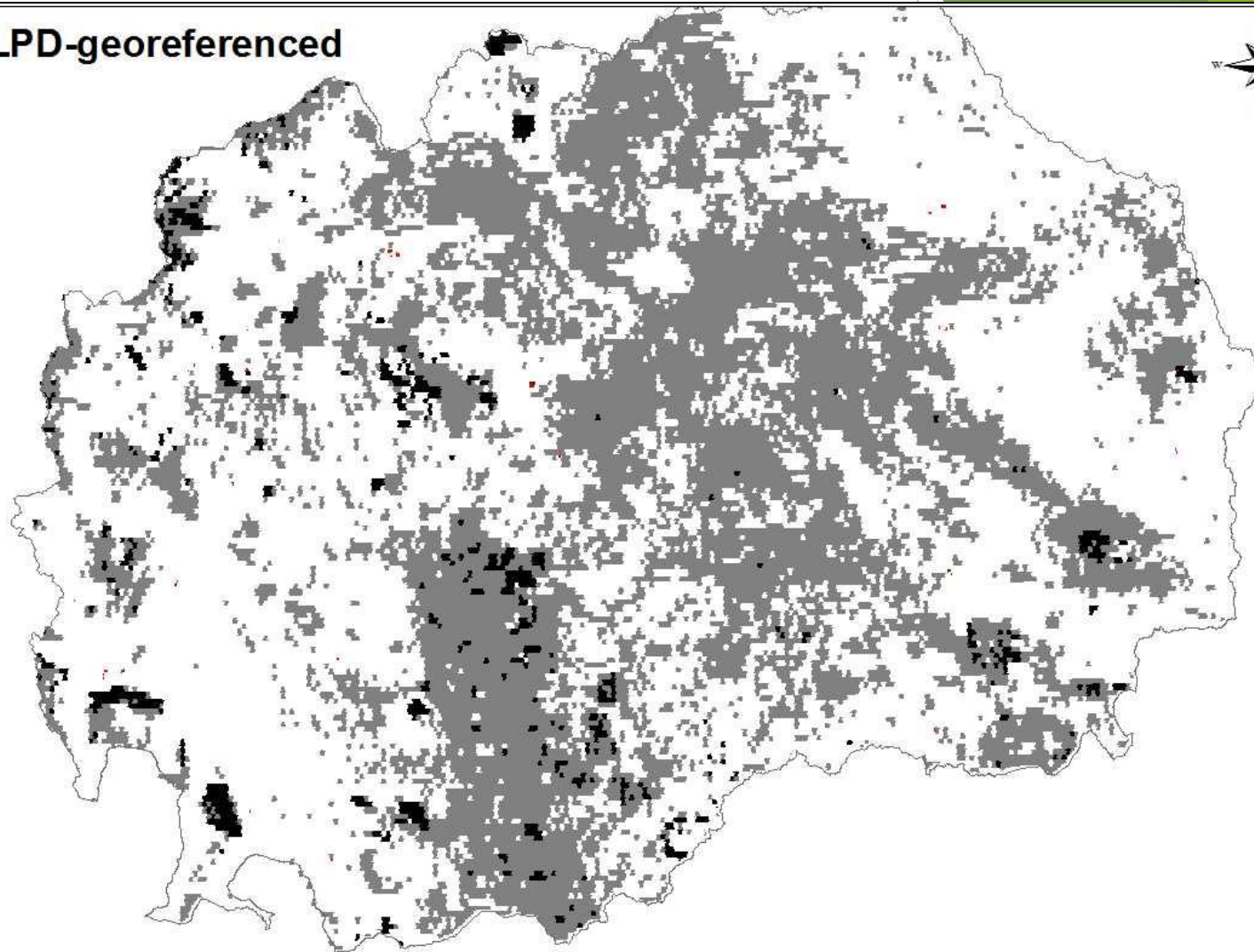

Georeferencing

LPD_2000/2010_ESA-CCI_ver.1.5

LPD-georeferenced

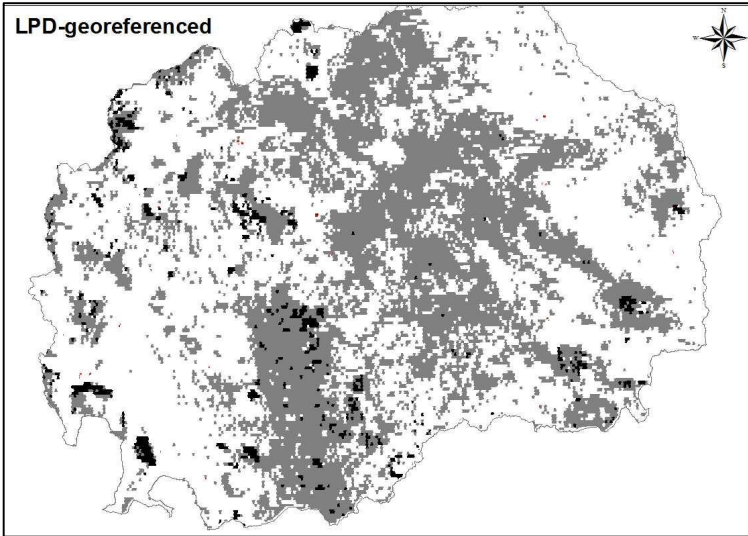
Macedonia_State_CS_zone_7
WKID: 6316 Authority: EPSG

Projection: Transverse_Mercator
False_Easting: 7500000,0
False_Northing: 0,0
Central_Meridian: 21,0
Scale_Factor: 0,9999
Latitude_Of_Origin: 0,0
Linear Unit: Meter (1,0)

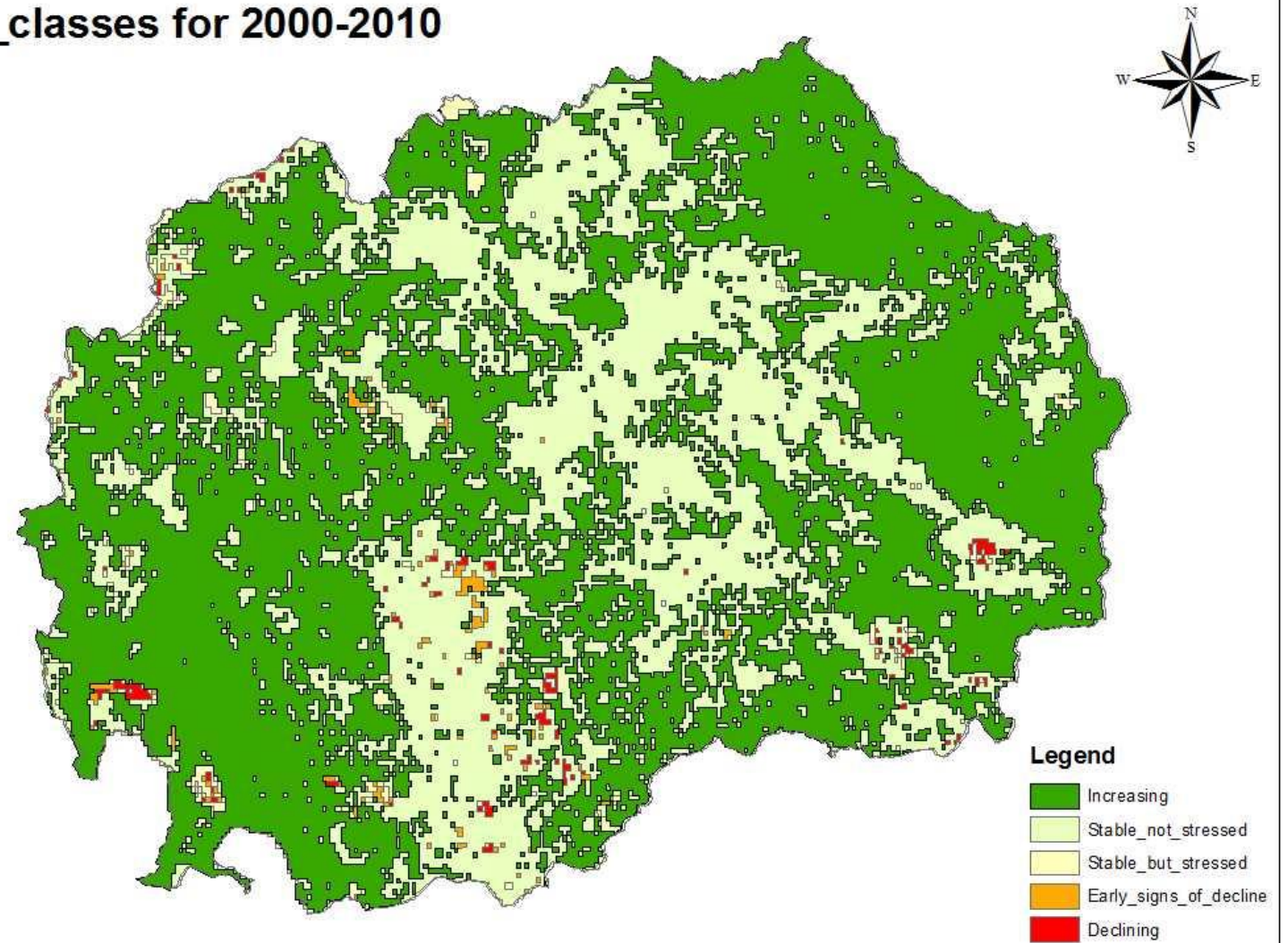
LPD-Classes

Reclass

LPD-georeferenced

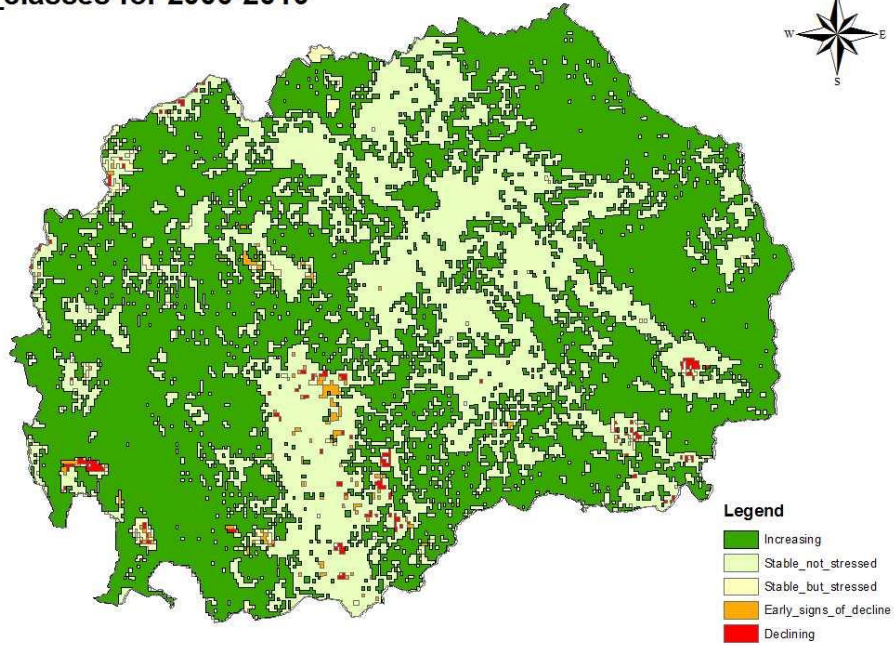
LPD_classes for 2000-2010

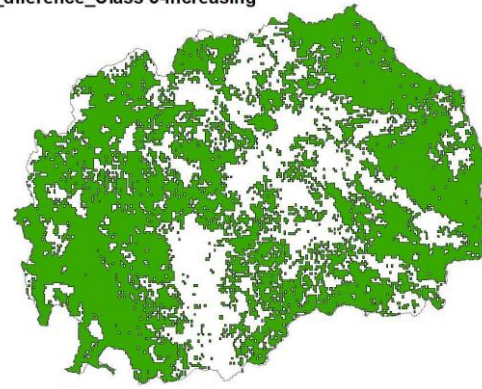

LPD-Classes

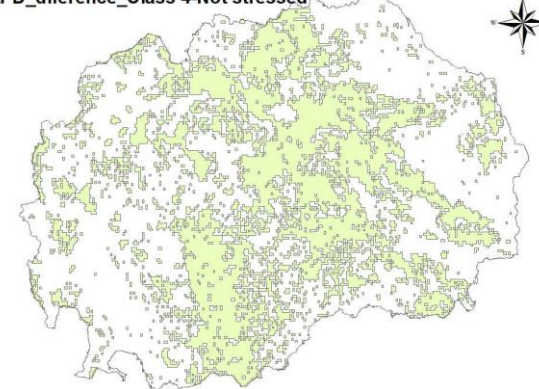
LPD_classes for 2000-2010

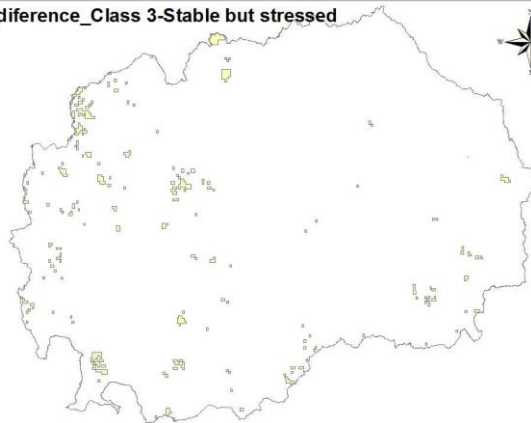
LPD_difference_Class 5-Increasing

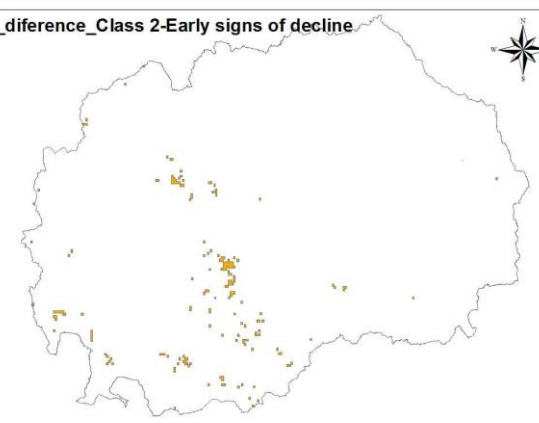
LPD_difference_Class 4-Not stressed

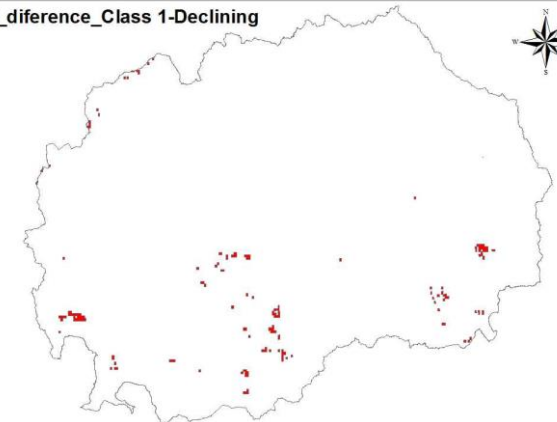
LPD_difference_Class 3-Stable but stressed

LPD_difference_Class 2-Early signs of decline

LPD_difference_Class 1-Declining

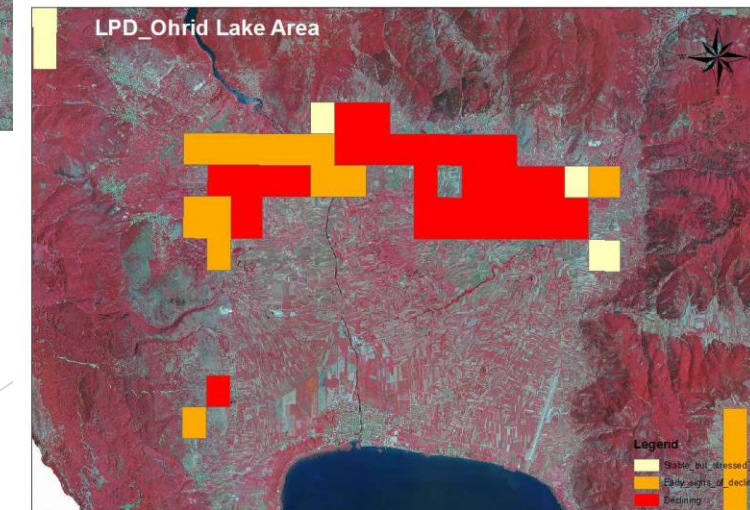
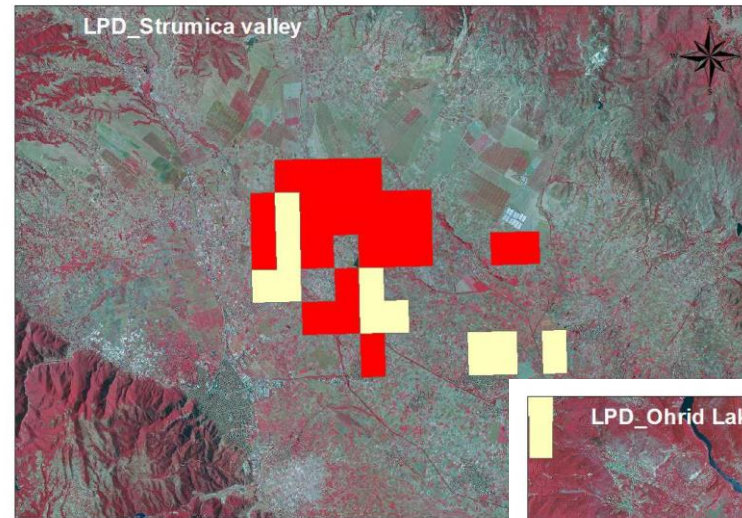
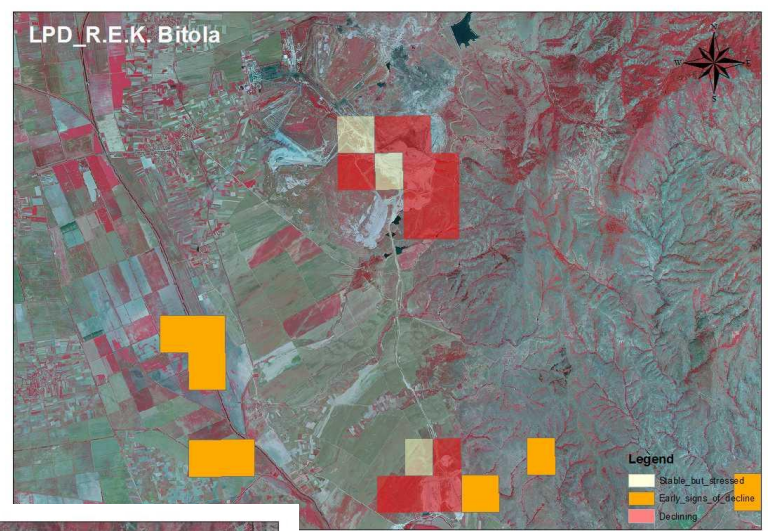
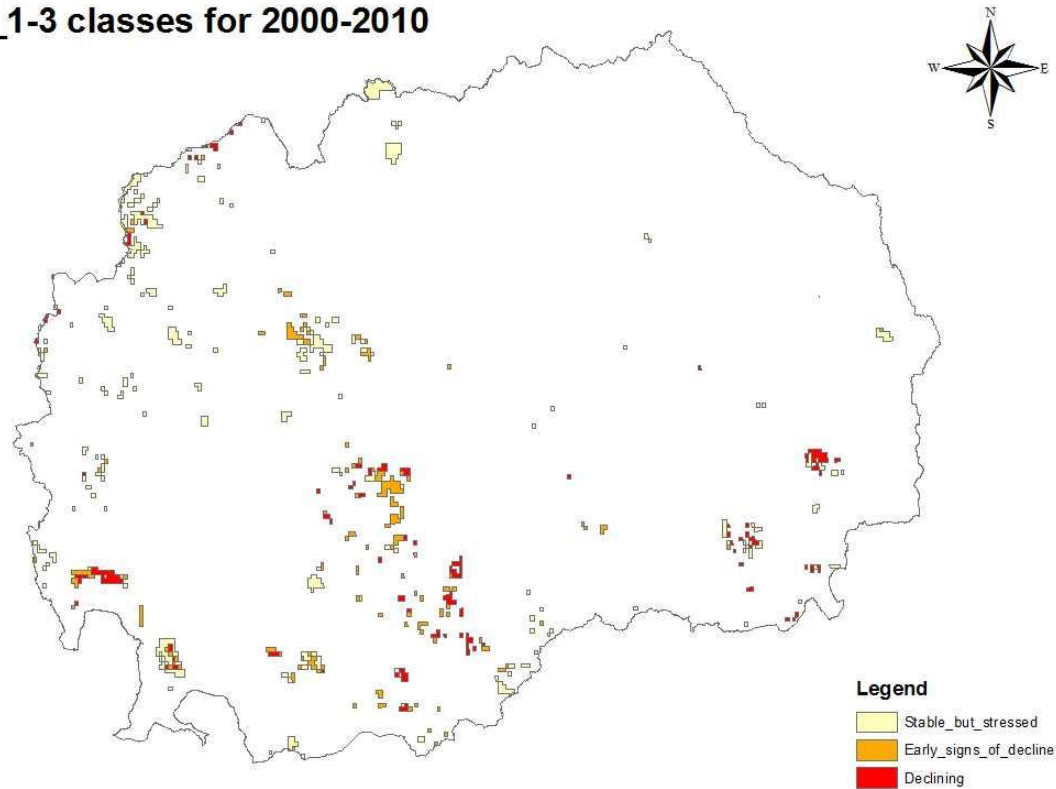

LPD-areas by classes

Land Use/Cover Category	Net land productivity dynamics (NetLPD) (km ²)				
	Declining	Early signs of decline	Stable but stressed	Stable not stressed	Increasing
Forest	1	36	148	1829	9129
Shrubs, grass. and sparsely veg. areas	18	14	67	1094	1437
Croplands	98	91	95	5847	4209
Wetlands and water bodies	0	0	1	21	47
Artificial areas	11	1	4	477	220
Bare land and other areas	0,4	0	0,4	2	1
% of total land area	1%	1%	1%	37%	59%
Total (sq km)	127,0	143,0	315,0	9.270,0	15.044,0
Total (sq km) Cile	44.716,0	34.929,0	77.097,0	233.780,0	87.828,0
Total (sq km) Belarus	66,7	541,2	1.144,0	37.688	204.054,0

LPD-hot-spots

LPD_1-3 classes for 2000-2010

Индикатор 3: Почвен органски јаглерод (SOC)

- ▶ Почвениот јаглерод се однесува на содржината на јаглерод во почвата во органска форма (распадната органска материја-хумус, полураспадната или сурова органска материја),
- ▶ Од содржината на органски јаглерод во почват (посебно хумусот) зависи плодноста на почвата, затоа што органската материја влијае врз: биолошкиот прираст на растенијата, водниот и воздушниот режим на почвата и нејзината стабилност,
- ▶ Содржината на органска материја, а со тоа и на почвениот јаглерод зависи од многу фактори, како природни, така и директното влијание на човекот,
- ▶ Одржувањето на содржината на органски јаглерод во почвата е од големо значење во одржувањето на плодноста на почвата, заштитата на почвите од деградација (отпорност кон ердозивни процеси), борбата со климатските промени (carbon sink), биодиверзитетот, екосистемските услуги, зачувување на пејсажот (landscape protection) и др.
- ▶ Оценката на содржината на органска материја во почвата е доста комплицирана задача поради брзи и постојани промени во простор и време кои се должат на:
  - промена на покровноста,   - промена на климата (врнежи температура и сл.)
  - начинот на користење,   - надморска височина, експозиција, наклон,
  - управувањето со почвата,   - ????????????????????

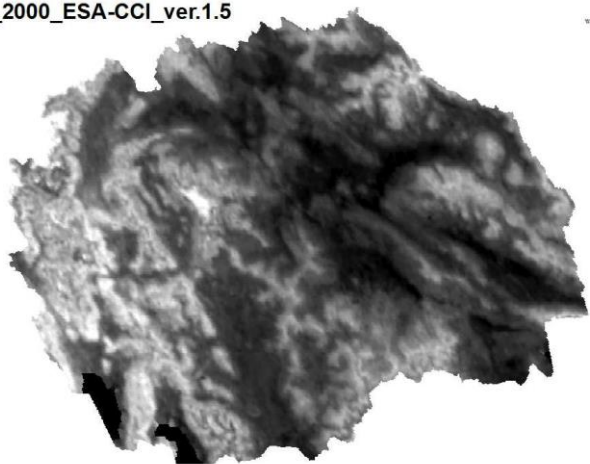
Индикатор 3: Почвен органски јаглерод (SOC)

- ▶ За потребите на оваа студија користени извршено е моделирање на содржината на SOC врз основа на над 150.000 почвени профили собрани во тек на неколку децении од страна на ISRIC, длабочината на почвениот слој до матичниот супстрат, содржината на скелет, привидната густина, и други ко-варијабили (158) кои се одредени со помош на далечинско сензорирање, и е извршено моделирање на сите реалации меѓу овие ко-варијабили и почвените својства од повеќедеценсиската база на податоци за почвата,
- ▶ На овој начин (иако почвените својства се мониторирали во тек на повеќе декади) поставена е базичната содржина на SOC за 2000-та,
- ▶ За да се добие некоја проценка во промената на резервите на SOC во време (период 2000-2010), погодни за поставување на целите на ЛДН, се применува модифицирана IPCC методологија која се користи за изработка на Национални инвентари за стакленички гасови за да се предвидат движењата на SOC на ниво на земјата врз основа на промена на користењето на земјиштето / покривноста (IPCC, 2006),
- ▶ Користени следните динамички трендови (односно променливи) за да се изврши груба проценка за промената на SOC:
  - промена на покривноста/искористувањето на почвите, кои се поврзани со проценката на ISRIC за содржината на SOC во 2000-та.
  - покрај тоа, земени се и генералните биоклиматски зони (boreal, temperate, temperate continental и др.) и претпоставките за промена во нивот на инпути во земјоделието со промената на покривноста/искористувањето на почвата
- ▶ Користени се факторите на промена препорачани од IPCC, (2006)

Georeferencing

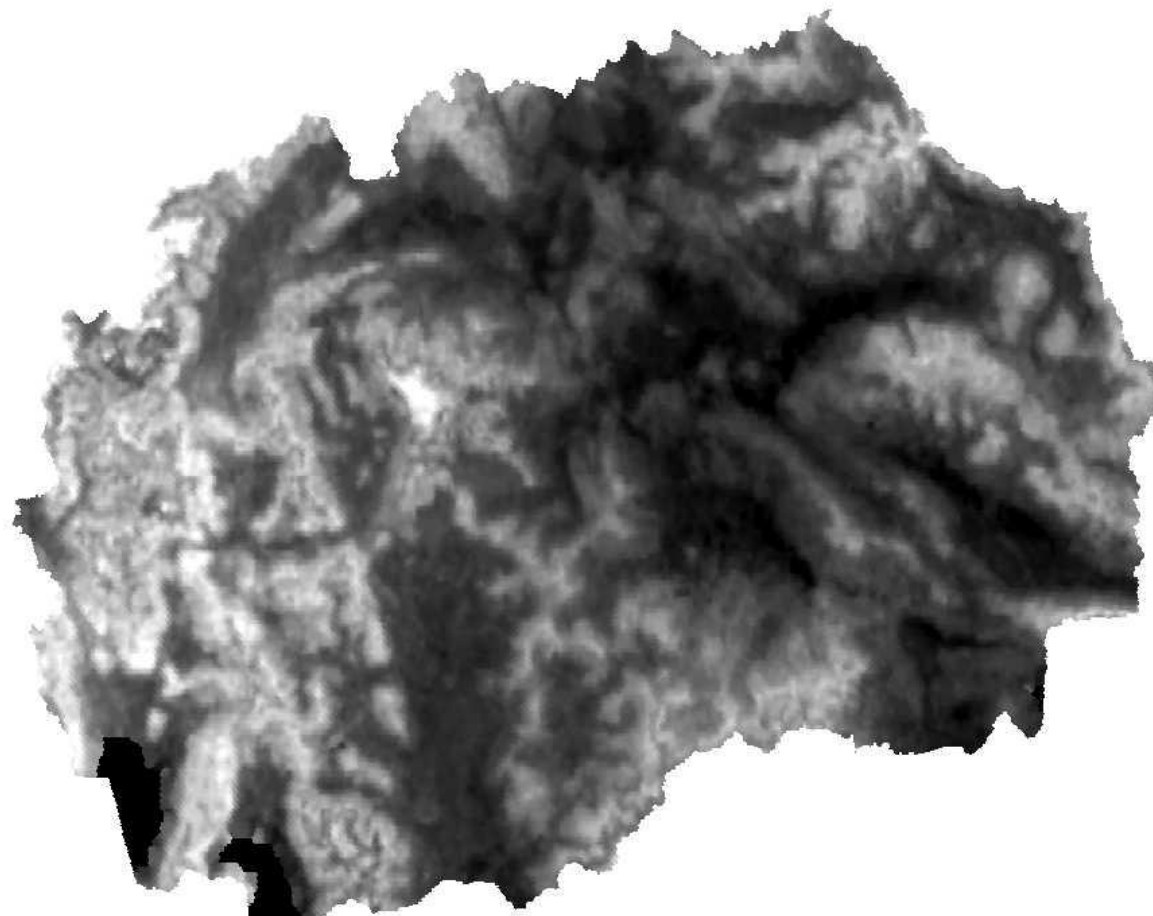
SOC_2000_ESA-CCI_ver.1.5

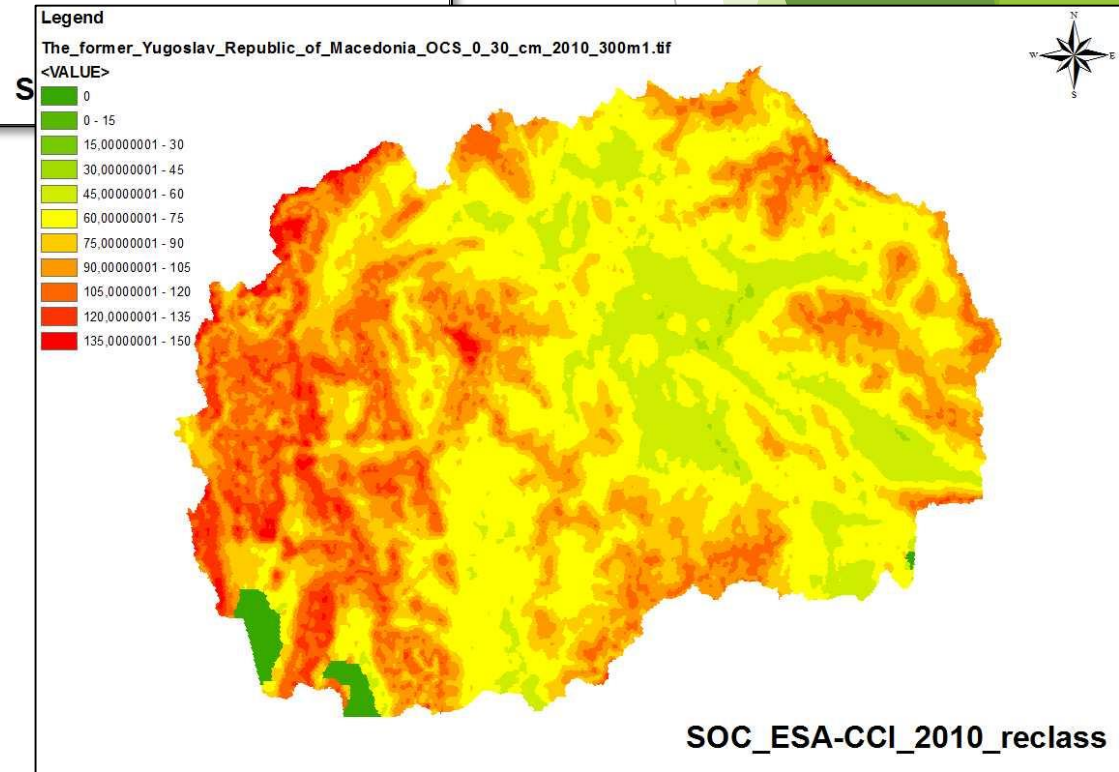
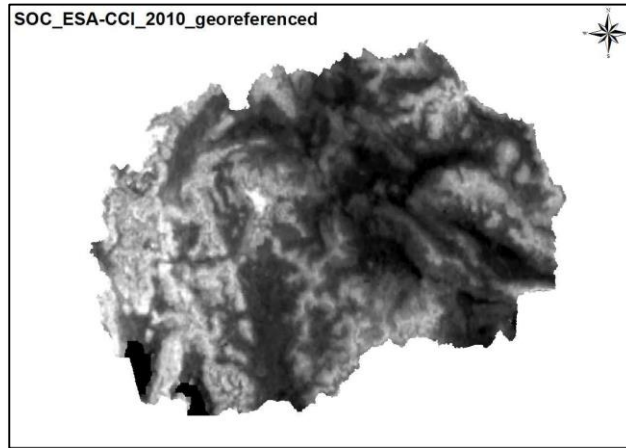
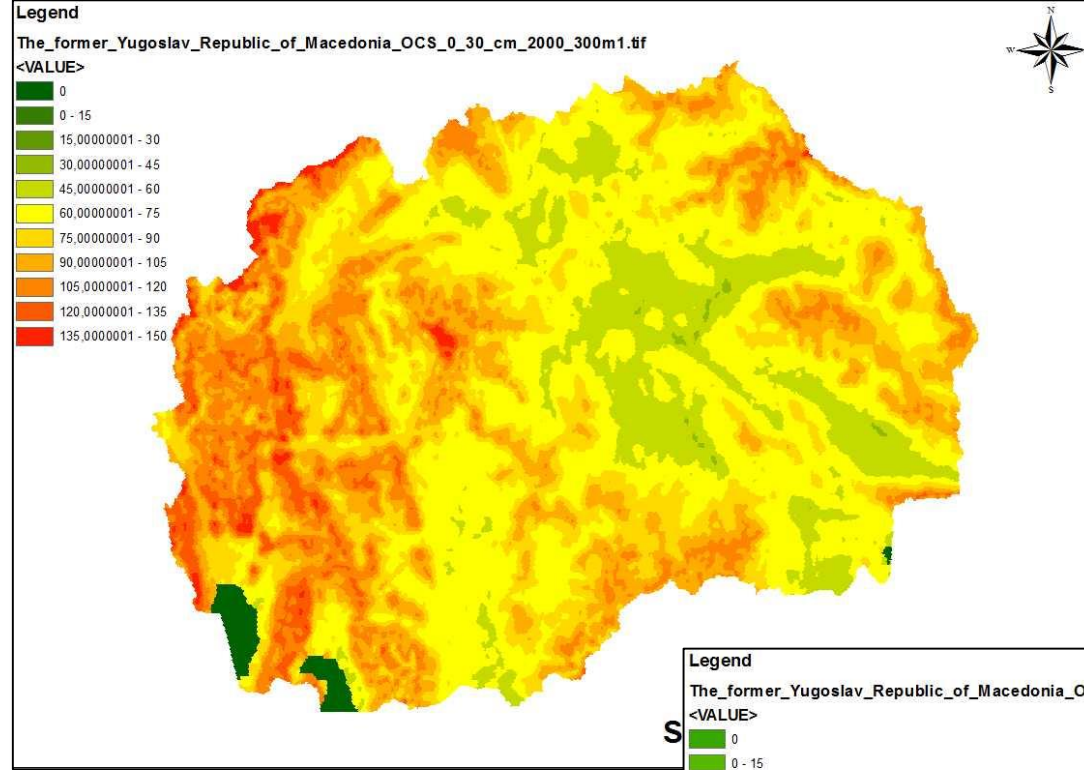
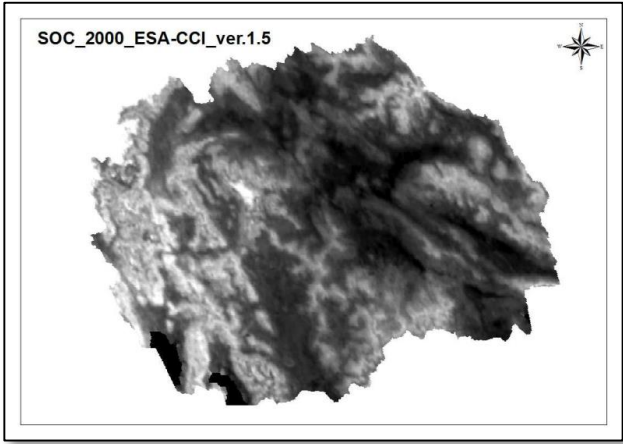

Macedonia_State_CS_zone_7
WKID: 6316 Authority: EPSG

Projection: Transverse_Mercator
False_Easting: 7500000,0
False_Northing: 0,0
Central_Meridian: 21,0
Scale_Factor: 0,9999
Latitude_Of_Origin: 0,0
Linear Unit: Meter (1,0)

SOC_ESA-CCI_2000_georeferenced

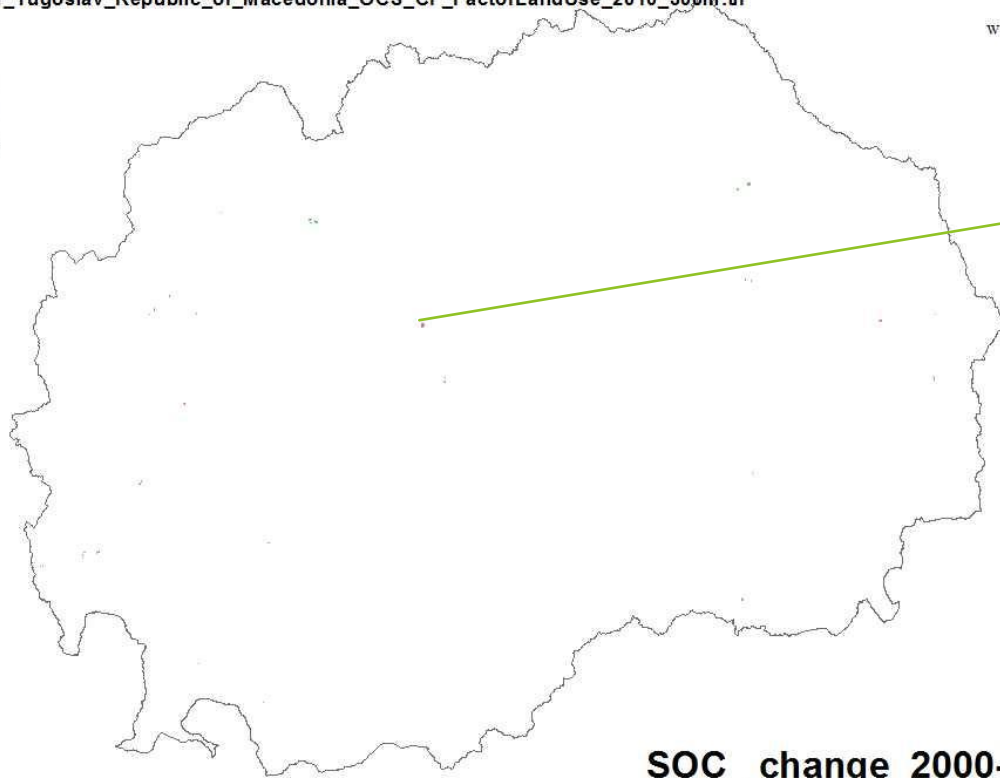
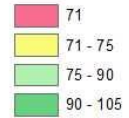

SOC difference 2000/2010

Legend

The_former_Yugoslav_Republic_of_Macedonia_OCS_CF_FactorLandUse_2010_300m.tif

<VALUE>

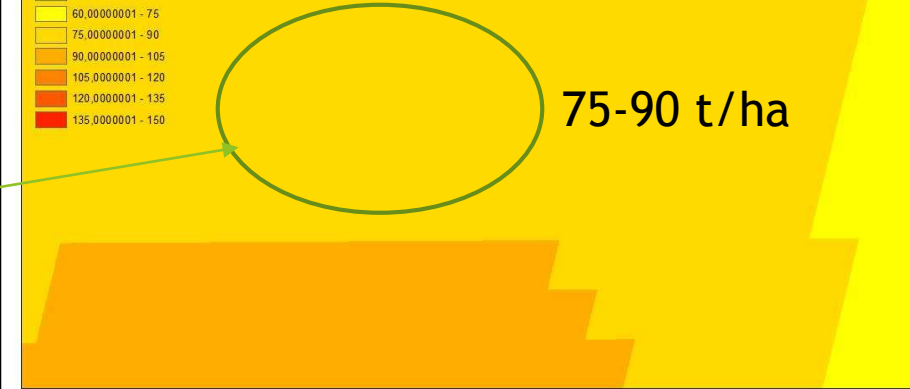
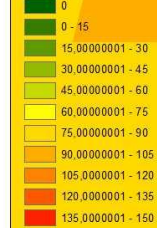
SOC_change_2000-2010

SOC_change hot-spot 2000

Legend

The_former_Yugoslav_Republic_of_Macedonia_OCS_0_30_cm_2000_300m1.tif

<VALUE>

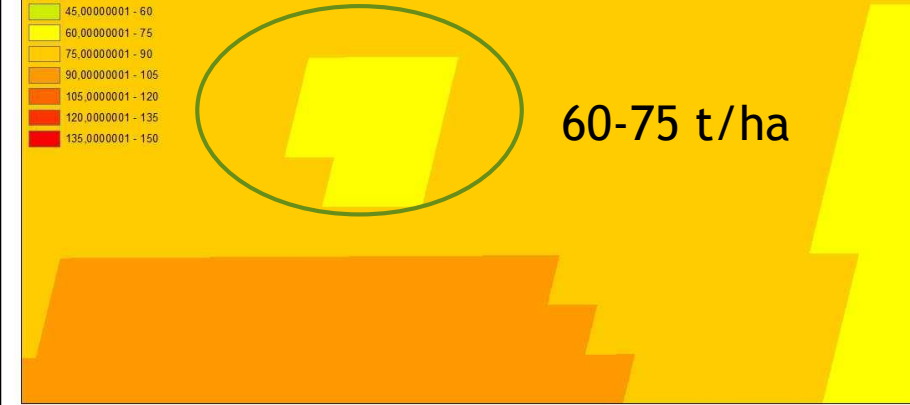
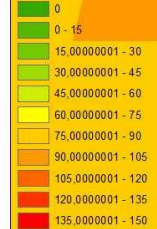
75-90 t/ha

SOC_change hot-spot 2010

Legend

The_former_Yugoslav_Republic_of_Macedonia_OCS_0_30_cm_2010_300m1.tif

<VALUE>

60-75 t/ha

Промена на јаглеродот во почвата со промена на искористувањето/покривноста на почвата и инпутите во земјоделието

Changing Land Use/Cover Category	Net area change (2000-2010)	Soil organic carbon 0 - 30 cm (2000-2010)				
	sq km	2000 t/ha	2010 t/ha	2000 total (t)	2010 total (t)	2000/10 loss (t)
Forest to Cropland	2,6	86,6	71,4	22590	18639	-3951
Forest to Shrubs, grasslands and sparsely vegetated areas	3,9	89,2	89,2	34524	34524	0
Total				57114	53163	-3951
Percent loss total SOC stock (country)						0,002%

Благодарам за вниманието

Проф. Душко МУКАЕТОВ

Проф. Иван БЛИНКОВ